

A hungarológia hírei

A Társaság szervezeti élete

*A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság Végrehajtó Bizottságának ülése
(Prága, 1992. június 27.)*

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság végrehajtó bizottságának tizenötödik ülésére Rákos Péter elnök meghívására Prágában, a Károly Egyetemen került sor.

A tanácskozást megnyitó és a megjelenteket – köztük a vezetőség új tagjait – üdvözlő szavai után *Rákos Péter* elnök megemlékezett *Klaniczay Tiborról*, elhunyt főtitkárunkról, aki emlékének a vezetőség egyperces néma felállással tisztelgett. A vezetőség tagjai közül a tanácskozáson részt vett *Kósa László* (Budapest), *Petro Lizanec* (Ungvár) és *Karl Nehring* (München) alelnök, *Jankovics József* (Budapest) főtitkár, valamint *Balázs Mihály* (Szeged), *Bodnár György* (Budapest), *Borbándi Gyula* (München), *Dávidházi Péter* (Budapest), *Faragó József* (Kolozsvár), *Görömbei András* (Debrecen), *Cs. Gyimesi Éva* (Kolozsvár), *Jolanta Jastrzębska* (Groningen), *Kristó Gyula* (Szeged), *Lars-Gunnar Larsson* (Uppsala), *Ivan P. Megela* (Kijev), *Péntek János* (Kolozsvár), *Jean Perrot* (Párizs), *Richard Pražák* (Brno), *Gert Sauer* (Berlin), *Sárközy Péter* (Róma), *Sebestyén Árpád* (Debrecen), *Szegedy-Maszák Mihály* (Budapest), *Tamás Attila* (Debrecen), *Karol Tomiš* (Bratislava), *Voigt Vilmos* (Budapest) vezetőségi tag, a számvizsgáló bizottság részéről pedig *Futaky István* (Göttingen) elnök, *Andrzej Sieroszewski* (Varsó) és *Szathmári István* (Budapest).

Első napirendi pontként *Kristó Gyula* professzor, a III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus szervező bizottságának elnöke vonta meg a kongresszus mérlegét. Elmondta, hogy több mint 530 résztvevő érkezett a világ 30 országából, 200-nál több volt a külföldi érdeklődők száma. Az elhangzott plenáris előadások magas színvonalúak voltak, s jól reprezentálták a kongresszus és a Társaság által átfogott tudományterületeket. A bejelentett előadások számát az előkészítő bizottság nem korlátozta, így egyszerre 14 szekcióban lehetett tájékozódni az új kutatási eredményekről. Öröndetesnek tartotta, hogy a történeti, művelődéstörténeti téma meghatározóan volt jelen több szekció munkájában. Kiemelte az elhangzott dolgozatok tárgyyszerűségét, új kutatási eredmények ismertetését, s nagyon fontosnak tartotta, hogy a kapcsolattörténeti témákban is sikerült elhatárolódni mindenféle politikumtól. A kongresszushoz kapcsolódó kirándulások megszervezését és lebonyolítását nem tartotta igazán megfelelőnek, de bízott abban, hogy a dél-alföldi tájról mégis átfogó képet szerezhettek az érdeklődők.

Balázs Mihály beszámolt arról, hogy a kongresszusi előadások 98%-a időben megérkezett a szerkesztőséghez, s a vezetőségi ülés időpontjára már az első korrek-túraforduló is megvolt. Így remény van arra, hogy a kötetek 1993 nyarára megjelen-

hetnek, különös tekintettel arra, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, valamint Szeged városa is támogatást ígért a kiadvány előállításához.

Borbándi Gyula szerint egyáltalán nem volt kielégítő a kongresszus nyilvánossága, a helyi sajtón és televízió kivül az országos tömegtájékoztatásban nem volt kellő visszhangja, amelyet pedig tudományos színvonala miatt mindenképpen megérdemelt volna.

Jankovics József főtitkár ismételten megköszönte a József Attila Tudományegyetem és a szervezők áldozatkész és nagyon eredményes munkáját, valamint a kongresszust támogató szponzorok anyagi segítségét.

Miután a Közgyűlés 1991. augusztus 16-án jóváhagyta azt a tervet, hogy a IV. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszust Rómában és Nápolyban rendezze meg a Társaság, az eddig végzett előkészítő munkáról *Sárközy Péter* professzor számolt be a vezetőségnek. Az olaszországi hungarológiai oktatás és kutatás magas színvonala, valamint infrastruktúrája biztosíthatja a tanácskozás sikeres megrendezését, s a római és a nápolyi tudományegyetem is örömmel vállalja a rá háruló feladatot. A vezetőség úgy foglalt állást, hogy a IV. kongresszus előkészítő bizottságának fenn kell tartania azt a jogot, hogy elfogadhat, vagy visszautasíthat dolgozatokat, s ezáltal teljesen a központi téma köré koncentrálhatja az előadásokat. A kongresszus címe *A magyar művelődés és a kereszténység*, időpontja pedig 1996. szeptember 9–14. A végrehajtó bizottság az első körlevél kiküldésének időpontjaként 1993 nyarát jelölte meg, s megbízta a titkárságot, hogy a szükséges előkészítő munkát addig végezze el.

A vezetőség összetételében történt személyi változások miatt szükségesnek látzott a Szirmai Endre-díj kuratóriumának és a Lotz-Bizottságnak az átalakítása. *Jankovics József* főtitkár javaslatát egyhangú szavazással elfogadta a vezetőség, így a Szirmai Endre-díj kuratóriumának elnöke *Borbándi Gyula* lett, új tagjai pedig *Jolanta Jastrzębska*, *Kósa László*, *Petro Lizanec* és *Szegedy-Maszák Mihály*. A Lotz-Bizottság új elnöke *Faragó József*.

A *Hungarian Studies*-ről *Szegedy-Maszák Mihály* felelős szerkesztő adott rövid tájékoztatást. Sajnálattal állapította meg, hogy a szerkesztőség átalakulása után sem lett jobb a lap helyzete, az Akadémiai Kiadó 1991 augusztusa óta egyetlen számot sem jelentetett meg, noha több teljes évfolyam kézírata már régóta nyomdában, illetve a kiadónál van. *Jankovics József* elmondta, hogy ezen a kilátástalan és kiszolgáltatott helyzeten úgy próbál változtatni a szerkesztőség, hogy a nyomdakész, egy példányos levonatig számítógépen csináltatják meg a szedést, a nyomda és a kiadó kiiktatásával csak szerzői és belső korrektúrára támaszkodva. Sikerült a lapnak ebben az évben támogatást kapnia a Külügyminisztériumtól, s ha ez állandósulna, akkor gondolkodni lehet azon, hogy a szedéstől a terjesztésig a Társaság venné át a folyóiratot az Akadémiai Kiadótól – bár, mivel a kiadó jelentős átszervezések következményeként kezdi fontosnak tartani a folyóiratot –, lehetséges, hogy a feladatoknak csak kisebb részét kell magára vállalnia a Társaságnak és a szerkesztőségnek.

A vezetőség megtárgyalta a *Hungarológiai Értesítő* helyzetét is. *Jankovics József* felelős szerkesztő elmondta, hogy a lapnak nincsenek különösebb gondjai, ámbar a recenziók megíratása egyre nagyobb nehézséget jelent. *Kósa László* javasolta, hogy a szerkesztőség alakítsa át az *Értesítőt* oly módon, hogy pl. könyvismertetéseket ne

közöljön. Néhányan egyetértettek az indítvánnyal, mások élénken tiltakoztak, hiszen különösen a külföldön dolgozó hungarológusok számára a legjobban használható tájékoztató forrás. Ha komplex hungarológiai folyóirattá alakulna is, a recenzios rovatot feltétlenül meg kell őrizni, mert nemcsak a tudományos munka segéd-eszköze a Hungarológiai Értesítő, de sok esetben a könyvtárak beszerzési forrása is.

A Társaság taglétszámában bekövetkezett változásokról *Nyerges Judit* szervező titkár tájékoztatta a vezetőséget. Elmondta, hogy a Közgyűlés határozata értelmében mindenkinek, aki öt éve nem fizetett tagdíjat, levelet írt a titkárság, s aki erre sem reagált, azt nem tekinthetjük többé a Társaság tagjának, s ezek száma – sajnos – 158 fő. A végrehajtó bizottság 1991. évi ülése óta 44 új taggal gyarapodott a Társaság, 15-en elhunytak, 4 tag kilépett, taglétszámunk jelenleg 878 fő. Növekedett a tagok által képviselt országok száma, mely a távol-keleti területeknek (Japán, Dél-Korea) a magyarság és a hungarológia iránti megnövekedett érdeklődését is jelenti, de – ezzel együtt – a Szovjetunió és a közép-európai országok szétesésének is eredménye. Remélhető, hogy az újonnan alakult államokban sikerül biztosítani az egymás iránti kölcsönös érdeklődés kielégítésének és a tudományos kutatásnak is a feltételeit.

Visóczki Márta gazdasági vezető a III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus pénzügyi mérlege – mely szerint a bevételek és a kiadások majdnem egyensúlyban voltak – mellett ismertette a Társaság anyagi helyzetét. A Magyar Tudományos Akadémiától kapott támogatás a növekvő infláció ellenére is évek óta ugyanaz az összeg – bár ezért is nagy köszönettel tartozik a Társaság a szintén szorongatott helyzetben lévő Akadémiának –, a tagdíjbevétel nem igazán jelentős. Kisebb-nagyobb feladataink megoldásához eddig sikerült más támogatókat is találni, de ezek a források nem állandóak, s a jelentős költségnövekedések miatt olykor-olykor a Társaságnak komoly nehézségekkel kell szembenéznie.

*Futaky István*nak, a számvizsgáló bizottság elnökének jelentése – miután igazolta a gazdasági vezető beszámolóját – arra hívta fel a vezetőség figyelmét, hogy próbáljon meg a végrehajtó bizottság valami módot találni a Társaság működésének rentábilissá tételére.

A prágai magyar nagykövetségen *G. Bencskó Klára* követségi tanácsos adott fogadást a vezetőség tiszteletére, a tanácskozást követően pedig *Rákos Péter* elnök látta vendégül jó hangulatú vacsorán a végrehajtó bizottság tagjait és a prágai hungarológusok képviselőit.

Ny. J.